

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Imagines Mortis

Corrozet, Gilles

Coloniae, 1557

VD16 C 5284

Medicina Animae, Tam Iis, Qvi Firma, Qvam qui aduersa corporis
valetudine praediti sunt, in Mortis agone, & extremis his periculosissimis
temporibus maximè necessaria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34296

MEDICINA ANIMAE,
TAM IIS, QUI FIRMA, QVAM
qui aduersa corporis valetudine præditi
sunt, in Mortis agone, & extremis his
periculosissimis temporibus
maximè necessaria.

MORBI corpora infestantes, &
mors hæc corporalis, ingēti pa-
uore cōcutiūt animos nostros,
adeò vt etiam ad eorū mentio-
nem sæpe inhorrescamus. Equidem natu-
ra humana, quæ mauult nō esse, quàm ma-
lè esse, non potest non, cùm mala hæc in-
gruunt, exalbescere ac dolere. Verum-
enimvero Animæ morbo eiusdemq; mor-
te nulla atrocior, nulla horribilior, nulla
immanior calamitas homini accidere po-
test. Nemo non horret, nemo non ve-
lis equisq; fugit, & execratur supplicia, æ-
rumnas, morbos & mortem hanc corpo-
ralem: sed multò magis horum malorum
causas, videlicet peccata & noxam, decli-
nare & euitare studeremus. Deique iram,
quam tot offensionibus in nos concita-
mus, metuere deberemus.

In pa-

MEDICINA

In parum commoda corporis affecti va-
 letudine, confestim ad medicum curritur,
 nullis hinc sumptibus parcitur, omnia vitæ
 salutis postponuntur, multo argento reme-
 dia & antidota cõparantur, quò terrenum
 hoc vasculum, & breui pòst tamen colla-
 psura testa refarciatur. Cur non pari stu-
 dio & solitudine aduersus Animæ mor-
 bos, longè grauiores atq; periculosiores,
 remedia conquirimus expetimusq;? Quid
 enim vtilitatis caperet homo, si totius qui-
 dem mundi opibus afflueret, continuosq;
 mille annos viueret, perpetuis & exquisi-
 tissimis vitæ huius voluptatibus perfrue-
 tur, nec vllis morborum alteriusve calami-
 tatis molestijs infestaretur, sed tamen Ani-
 ma interim exitiali peccatorum culpa atq;
 veneno infecta, satanæq; tyrannide op-
 pressa, Deum haberet iratum, vt certo cer-
 tiùs sciret, se æternam cum corpore, tum
 Animæ mortem & damnationem post vi-
 tæ huius exitũ subiturum? Ideoq; CHRIS-
 TUS monens nos, Vigilate, inquit, quia
 nescitis diem neq; horam, in qua filius ho-
 minis veniet. Ac ne posthabitis potiori-
 bus, lógeq; vtilissimis, leuia, friuola, vilia-
 que persequeremur, monstrat cõpendio-
 sissimam

Math. 25.

ANIMAE.

fissimam certissimamq; & tutissimam ad
veram fœlicitatem perueniendi viam, vbi
inquit: Quærite primùm regnum Dei, & *Matth. 6.*
iustitiam eius, & omnia adijcientur vobis.

Dies noctesq; torquêt, fatigantq; nos cu
re victus, stabiliendarumq; opum nostra
rum aliarumq; sepe etiam futilium & ca
ducarum fluxarumq; rerum, quæ parum
nos iuuant, imò nonnunquam etiam gra
uissimarum calamitatũ & deterrimorum
vitiatorum causa sunt.

At in quærendis comparandisq; bonis
cœlestibus, quid nobis fœcordius, quid ne
gligentius, quid incogitantius, quid stupi
dus? Quæ quæso potest esse cæcitas & de
mètia ^{ne}ribilior? Dum agimus vitam in
colun^{ge}, vix vnquam de futura illa vita,
deq; morte hac nostra temporali vel leuis
cogitatio animis nostris obrepit. At vbi de
cumbentes morbo conflictamur, morte iã
fores pulsante, cum stãdum in acie ac pag
nandum est, ibi tum demum de armis con
tra satanam sumendis, deq; vita nostra e
médanda cogitamus. Hæc satis argumêto
sunt, nos valde imbecilli tenuiq; fide præ
ditos esse, parumq; in militia Christiana
exercitos. DEVS misereatur nostri. Amen.

S E D.

MEDICINA

SED enim omnis est ad refipiscendū ætas apta, nullaq; pœnitentia fera est, modò ante huius vitæ exitum agatur. At cõsulo moneoq; etiam atq; etiam, ne quis pœnitentię actionem in hunc postremū longeq; acerrimū agonem, procrastinet differatq;. Acgrè enim etiam ij, qui incolumes & validi per omnē vitā ad hanc emigrationis horā muniuere atq; instruxere sese, subsistūt, seq; magno negotio vix ab hostis illius lōgè crudelissimi atq; astutissimi infidijs, technis, machinis insultuq; tuentur. Quid ijs fiet, qui omni timore Dei vacui, & pœnituere nescij, fœdam, dissolutam, & perditam vitam vixerunt? quomodo quæso dimicabunt? quomodo resistent?

IAM verò cū ingens passim h^{orum} inum vis & multitudo sit, cumq; ministri euāgelij nō præstò sint vbiq;, nec suā operā omnibus semper dare possint, nos animo bono pioq; ad omnes iuuandos propensissimo, rationē & formā hanc consolandi, instituedi, atq; monedi egrotos ex verbo dei collectam conscripsimus, in eorum maxime gratiam, qui rudes adhuc, nec ad huiusmodi casus sacrarū literarū sentētijis instructi sunt, vt prælecta hæc audientes, spem & conso-

ANIMAE.

consolationem solidam veramq; concipiant, ne in mortis agone longè acerrimo animum despondentes succumbant, pereantq;.

Fidem summoperè aegrotò necessariam, ad perferendos corporis dolores, tentationesq; quibus obruitur.

Homo itaq; morbi gravitate lecto affixus, & de vita periclitās, varijs grauiusq; tentationibus, quibus cum illi depugnandum est, impetitur, obruiturq;. Ac primùm omnium acerbissima hæc & grauisissima tentatio est, cùm versante ob oculos tristissima Mortis imagine, cogitamus, vitæ huius lucem iucundissimam & gratissimam, omnesq; vel cognitiōe vel necessitudine aliqua iūctos, breuiter omnia hîc charissima & suauissima relinquenda esse. Mox & peccata, aduersus Dei voluntatem & mandatum à nobis admissa, offerunt sese, magnoque impetu irruentia planè renouātur & recrudescunt, multoq; videntur plura atque atrociora, quàm visa sunt antè vnquam, mirificæque conscientiam excruciant, diuexant & angunt. Hîc Mors, Iudicium diuinum,

MEDICINA

num, Infernus, Damnatio, Metus & Pavor, quasi agmine facto, veterem hominem nostrum impetuosis & turbulentissimis grauisimorum dolorum terrorumq; procellis perturbant, acerrimisq; anxietatū tristitięq; arietibus pectora qua-
tiunt oppugnantq;.

IN his agonibus, nisi fide magna & constante firmatum fuerit pectus nostrum, periculū erit, ne multitudine & magnitudine tentationū defatigati atq; labefactati, animum despondeamus. Videntur enim ea, quę egrotantibus nobis occurrunt, multo horribilissima atq; atrocissima, idq; nulla alia de causa, quàm quòd nutat & valde exigua est fides nostra, necdum etiam tāta, vt verbo Dei fisa, apprehēdere possit immensas illas & inestimabiles filiorum Dei opes & diuitias, videlicet, remissionē omnium peccatorum per Christum, Carnis resurrectionem, exoptabile atq; dulcissimū illud omnium electorum sodalitiū, vitamq; eternam, atq; omnia hęc in Christo & propter Christum donata.

IN his Fidei nostrę articulis quotidie nos exerceremur, hos apud animū diligenter volutos expēsosq; nobis infingeremus.
Frequen-

Frequenter etiam Synaxin seu Mésam illam sacrosanctam accederemus, sed antè explorati, diligenterq; informati præparatiq;ue. Id enim in primis cauèdum est, ne illotis manibus & animis augustissimū Eucharistiæ sacramentum tractemus.

DOLENDVM profectò & indignum, quòd multos iam annos, parū pro dignitate, irreuerenterq; Sacramētum hoc corporis & sanguinis IESV Christi tractatum, atq; administratum, adeoq; à quibusdam hereticis extremè cōtemptum est. Quàm grauitè, quàm horribiliter hīc peccatum sit, præsentès pœnæ satis testantur, idq;ue Paulus prædixit I. Corinth. XI.

Mirum profectò & ingens pignus summi amoris erga nos, summæq; misericordiæ, quòd hac ipsa cœna testatū vult, quòd seipsum nobis impertiat, quòd nos sibi adiungat tanquam membra, vt sciamus nos ab eo diligi, respici, seruari. Ita piæ mētes statuunt, Christum efficacem in nobis esse. Vtinam huius tanti muneris magnitudinem animo contemplari disceremus, vt grati essemus, & cū Fidem erigeremus, tū verò expauesceremus etiam, & cogitare-

25

E

quàm

MEDICINA

quàm horribiles pœnæ tanti mysterij prophanationē secuturę sint. Nec existimādū est, minas illas grauissimas, quę sunt apud Paulum, irritas esse. Deus enim verax est. Et certè arbitror maximam partem publicorum malorū his postremis temporibus imputandā esse huius sanctissimi muneris prophanationi. Sæpius itaq; summo pietatis studio ac religione Mensam hanc accedemus, vt cœlesti illo animę cibo recreatis ac refocillatis animis nostris, Fides & Charitas in nobis augeatur, & roboretur.

Articuli fidei ab ægrotis diligenter expendendi.

PORRò omnes quidem Fidei nostrę catholicę articulos semper apud animos nostros tractare & meminisse debemus: sed in Mortis agonibus maximè diligenterq; expendendi & inculcandi nobis sunt quatuor, videlicet, de Ecclesia sanctorum, de remissione peccatorum per Christi sanguinem, de resurrectione carnis, & de vita æterna.

Morbi quare à Deo nobis immittuntur,

Vt

VT igitur Mors peccati pœna est, ita *Rom. 5.*
 etiam morbi sæpiculè nobis immit-
 tuntur à Deo ob peccata nostra. Id quod
 multis scripturæ testimonijs clarè patet. Io-
 annis v. psal. LXXXVIII. deut. XXVIII. II. RE.
 XXIII. Affligimur etiam nõ rarò, vt Fides
 nostra probetur. Nã tũ demũ videre est q̃
 amemus Deum, quãtum illi fidamus, cum
 cruce aliqua graui premimur, cõflictamur
 que. Hic itaq; omnia vide, vt toto corde,
 mente, & sensibus omnibus ad Deum con-
 uersis, non simulanter agas pœnitentiam:
 vtq; coram Deo deplores & cõfitearis pec-
 cata tua, ob quæ vel iustissimam Dei iram,
 & pœnam grauissimam promeruimus o-
 mnes. Vberrimam autem consolatio-
 nem, & absolutionem, quam vocant, si-
 ue remissionem peccatorum, quam in
 Ecclesia instituit Christus, petes ex Euan-
 gelio Ioannis cap. xx. Hic thesaurus im-
 mēsis quotidie tibi recluditur offerturq;:
 Accipite, inquit Christus, Spiritum san-
 ctum. Quorumcunque remiseritis pecca-
 ta remittuntur eis: quorumcunque re-
 tinueritis, retenta sunt. Iam vbi veniam
 delictorum orauimus atq; impetrauimus,
 haud dubiè etiam pœna & morbus siue af-

MEDICINA

flictio incumbens, vel cessabit, & missos nos faciet, vel pro longè optima Dei voluntate in salutem ægrotantis cedit.

Hoc enim tibi persuasissimum fit, nihil de hoc dubitaueris, quin ea pœna siue crux (vt maximè videatur graue iugum & onus carni) virga sit verè paterna, qua Deus te filium ad se inuitatum allectumque à peccâdo retrahit, auocatq;. Certè ardentissimo amoris affectu complectitur nos Deus, ex animo bene vult nobis, omniaq; facit in hoc, vt nos emēdet, vt nobis proficit. Quem enim diligit, corrigit, eumque hîc castigat & affligit, ne post hanc vitam æterno gehēne supplicio torqueatur. Nec hæsitabis, sed certissimè tibi persuadebis, Deum esse patrem tui amantissimum & cupidissimum, vt maximè iratum se simulauerit. Non tyranni & carnificis, sed patris hæc est vnicè nos amantis ira, qui non vult vt perdamur, sed vt emendati resipiscamus, & salutem cōsequamur. Hoc quouis oraculo Delphico certius est, si modò nos tam exigua fide præditi credere possemus. Primum omnium itaque pete veniam & remissionem omnium peccatorum tuorum, sed per Christum, sed corde verè

ANIMAE.

verè pœnitentiam agente , vt bene tibi cum Deo conueniat, vt eum tibi conciliatum & propitium habeas . Hinc potes etiam petere , vt te ab vrgente afflictione liberet. Sic docet nos Ecclesiasticus, capite xxxviii. Fili, inquit, in infirmitate tua ne despicias teipsum, Sed ora Dominum & curabit te. Sic orat & Psal. Lxxix. Ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum, citò anticipent nos misericordiæ tuæ. Adiua nos Deus salutaris noster. Domine Deus virtutū conuerte nos, quousq; irasceris? ostende faciem tuam, & salui erimus.

Primùm orat remissionem peccatorum, vt per gratiam Dei iustificetur, deinde deprecatur iram Dei. Et tu orās liberationē & leuationem à cruce te premēte, semper addes hanc appendicem, Fiat volūtas tua, longè sanctissima & optima. Neque enim meliùs nobiscōsulemus, quàm fidissimus ille & infinitæ potētiae, sapientiæ & bonitatis inexhaustæ pater noster, qui oculos suos nusquam auertit à nobis, nostriq; cura *Mat. 10.*
1. Petri 5.
 ram summa sedulitate agit, qui pilos capitis nostri numeratos habet, qui omnia viuificat, vegetat, fouet, tegit, alit, seruat, tue-

E ; tur,

MEDICINA

tur, qui omnibus prouidet & prospicit multò magis & melius, quàm creaturæ etiam optare possent.

Tria sunt, quæ in Mortis agone grauissimè & crudelissimè nos excruciant, ingentiq; terrore animos nostros con-
turbant, Peccatum scilicet, mors, & in-
fernus, seu Damnatio.

PECCATVM.

PEccata, in quibus vitam nostram perditè scelerateq; trāsegimus, quibus & Deum & proximum nostrum grauissimè offendimus: hæc cùm veniunt nobis decubentibus in mentem, maximo pauore & dolore afficimur: quemadmodum Paulus inquit Romano. 11. Indignitatio & ira, afflictio & anxietas, aduersus omnē animam hominis perpetrantis malum.

MORS.

ADam & caro nostra inuitissima moritur. Ingruēte igitur morte, ingentibus doloribus & anxietatibus, quas nulla lingua explicauerit, cor humanum conquassatur debilitaturq;. Formidolosa enim natura & psychicus homo noster miserè metuit, ne semel mortuus & defossus in terram, nunquam redeat & reuiuiscat. iamq; secum esse actum putat.

GEHENNA ET DAMNATIO.

HAEC cùm incurrūt in oculos, ibi de-
 mum metuit homo, ne prorsus à fa-
 cie deiciatur, nihilq; videt aliud, quàm
 æternam mortem. Hic animis opus est, o-
 pus est hic pectore firmo, ne nullus pusilla
 nimitati & desperationi locus detur. O cle-
 mentissime deus, ô indulgētissime pater,
 da quæso & iuua vt adhuc bene valentes &
 incolumestimorem tui discamus, verbum
 tuum colamus & amemus, te scopum om-
 nium actionum nostrarum nobis præfiga-
 mus, vtq; huius acerrimi agonis semper
 memores, nos muniamus, & armemus vt
 feruemur, vt pij & timentes omnia nostra
 ad tuam gloriam dirigamus, & tandem vi-
 ta æterna potiamur. Amen.

*Cùm peccata conscientiam agitant & an-
 gunt, quid agendum.*

COgita quòd dei filius è cœlis de mise-
 rit sese ad infima, homoq; factus, tua
 totiusq; Mundi peccata sibi imposuerit,
 proq; ijs in cruce vltro mortē oppetierit,
 pro ijs omnibus satisfecerit, grauissimas
 nostro nomine pœnas depēdens. Hic san-
 guis Caristi pretiosissimus propter tuā e-
 tiam salutem profusus est: huius mortis,
 & tu particeps es, si modò credideris

MEDICINA

Christū equè pro te atq; pro Petro & Paulo mortuum esse. Nec quicquam dubitare debes, quin tam tibi, quàm Paulo fit mortuus. Es enim in Christi mortem baptizatus. Hoc te solari, hoc animum erigere ac firmare tuum debet. Nam cùm sis in Christi mortem baptizatus, Christi mors tibi salutē opemq; feret, per Christi mortem peccatis morieris, per Christi mortē peccatorum remissionem omnium nō dubiam accipies, deinde per Christi mortem in nouam & æternā vitam resurges. Baptismus enim fœdus & gratiæ fauorisq; diuini pactum & signum est, in quo Deo cōciliatus es, vt per eum lætam & tranquillam conscientiam habeas, propter remissionē peccatorum, per resurrectionem Christi. Certè & tibi loquitur Christus in institutione cœne suę, vbi profitetur testaturq; sanguinem suum in remissionem peccatorū profusum esse. Iam itaq; vt maximè vitam nō per omnia innocētē nec ab omni parte puram vixisti, non est quod desperes: sed nulla facta mora indefinenter nomen Domini inuoca, & saluus eris, Rom. x. Atq; in hæc verba prorūpe: O clemētissime Deus, O pater omnis misericordię, pater Domini nostri

nostri Iesu Christi, sis propitius mihi peccatori, ser celerem misero commiseratus opem, propter acerbissimam illam, sed pretiosissimam passionem & mortem Iesu Christi unigeniti filij tui, redemptoris & seruatoris nostri vnici, Amen, Amen. Ne intres Domine in iudicium cum seruo tuo, ne me tractes pro meritis meis, nec secundum iniquitatem meam facias mihi, sed propter infinitam & inexhaustam bonitatem atque misericordiam tuam suscipe me. Misera ego & imbecillis creatura in manu tua, tui iuris & in aere tuo sum. O clementissime, o maxime Deus. O indulgentissime pater, ne me destituas, ne miserum me repudiatum abicias. Tuus sum, quatus quantus sum. Nemo me consolari, nemo iuuare potest, propter te solum. Tu verus es Alexicacos, tu certissimum & presentissimum es in omni necessitate auxilium, presidium, subsidium, propugnaculum, tu arx es munitissima. Tu Deus refugium nostrum, tu virtus nostra, tu *Psal. 45.* adiutor in tribulationibus. In te Domine spero, non confundar, ne vnquam pudens, spe mea frustratus, sed tua iustitia serua me. Inclina ad me aurem tuam, accelera ut eruas me. Esto mihi in Deum protecto *Psal. 30.*

MEDICINA

rem, & in domum refugij, vt saluum me facias. Fortitudo mea & refugium meum es tu. Dominus meus es tu. In manibus tuis sortes meæ. Illustra faciem tuam super seruum tuum, saluum me fac in misericordia tua Domine.

Porro, in primis hoc monendus es, qui morbo conflictaris, ne cogites quæ peccata admiseris, sed potiùs salutiferæ & pretiosissimæ mortis christi imaginẽ tibi ob oculos positam contemplare, eam animo tuo penitus infige, & certò tibi persuade, peccatis admisis iam non te, sed Christum premi, ea omnia Christi humeris imposita esse, qui ea translata in se, expiauit, & depedit pro nobis, ita vt nunquam sit nobis ea imputaturus, sed remissurus gratis omnia, veluti in Symbolo fidei dicimus, Credo remissionem peccatorum.

Hic egrotanti uerbi diuini testimonia de remissione peccatorum per Christum diligenter inculcanda, quorum aliquot subiecimus, ut essent in promptu.

I O A N. I. Ecce agnus Dei, qui tollit peccata Mundi.

I. P E T R I. I. Non caducis rebus, velut auro

ANIMAE.

auro & argento sumus redempti, sed pretioso sanguine, velut agni immaculati, & incontaminati Christi.

Hęc, frater mi, altissimè demitte in animum tuum, hęc te erigant & consolentur. Non est quòd de remissione peccatorum ambigas: si quidem Christi nomen professus es, & illius misericordię fidis, tua etiam tollet peccata. Quòd si nihil hæsitaues, constanterque hoc credideris, iam liberatus es ab omnibus peccatis tuis, iam factus es Dei filius. Nihil est quòd vacilles, nihil est quòd metuas. Sed audi testimonia, atque ita audi, vt penitus animo imprimas.

IOAN. III. Sic Deus dilexit Mundum, vt filium suum vnigenitum daret, vt omnis, qui credit in eum, non pereat, sed habeat vitã æternam. Qui credit in eum non condemnatur.

MATTH. IX. Non veni ad vocandum iustos, sed peccatores ad pœnitentiam.

MATTH. XI. Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis, & ego reficiã vos. Omnes ad se vocat, mi frater, nullum repudiat, nullum reijcit. Huic vocolæ (omnes) etiam te includes, eiusque misericordiam implor-

MEDICINA

implorabis, & refocillabit fuscipietq; te,
R o m. v. Commendat suam charitatem
erga nos Deus, quòd cùm adhuc essemus
peccatores, Christus mortuus est pro no-
bis: multò magis ergo nunc iustificati san-
guine eius seruabimur ab ira per eum.

Hoc Euangelium plenum summe con-
solationis, etiam tibi, mi frater, denūciari
voluit Deus pater, tui amantissimus: Nam
& tibi missus est Christus, tibi etiam mor-
tuus est. Crede modò, & cõmenda te Chri-
sto seruatori & vindici tuo.

R o m. v. Si cùm inimici essemus, recon-
ciliati fuimus Deo per mortem filij eius,
multò magis reconciliati seruabimur per
vitam ipsius.

I. C O R I N T H. I. Christus factus est no-
bis sapientia à Deo iustitiaque, & sanctifi-
catio, & redemptio.

Hic, frater charissime, animum erige, vt
maximè peccator sis, nō est quòd ideo des-
pondeas animū, sed confitere & agnosce
te coram Christo peccatorem. Christi mi-
sericordiam implora, veniã pete, & crede
Christum vnicum esse seruatorem, Chri-
stum esse salutem & iustitiam tuam, & erit
cõtinuò tua tegetq; & abolebit omnia pec-
cata

ANIMAE.

cata tua, vt nihil tibi metuendum sit inde
vel periculi vel damni.

II. COR. V. Eum, qui non nouit pecca-
tum, pro nobis peccatū fecit Deus, vt nos
efficeremur iustitia Dei per illum.

GAL. I. Seipsum pro peccatis nostris de-
dit Christus, vt eriperet nos ex presenti se-
culo malo, iuxta volūtatem Dei, & patris
nostri.

EPHE. I. Per Christū habemus redem-
ptionem, per sanguinem ipsius remissio-
nē peccatorum, iuxta diuitias gratiæ suæ.

I. TIMOTH. I. Christus Iesus venit in
Mundum, vt peccatores saluos faceret.

Hoc, mi frater, spera & tu, his verbis ad-
de fidem, quemadmodū Paulus, tunc sal-
uaberis & iustificaberis.

I. TIM. II. Christus Iesus dedit seme-
t ipsum pretium redemptionis pro om-
nibus.

Hoc, mi frater, constanter crede, iamq̄;
vnus es ex redimēdis citra cōtrouersiam.

HEBR. X. Sanctificati sumus per ob-
lationem corporis Iesu Christi semel per-
actam.

MATH. XXVI. In ccena audis Christū
tecum loquētem, & cibantē corpore suo,
tibi

MEDICINA

tibi exhibentem, vt bibas sanguinē suum ad vitam æternam, vbi inquit: Accipite, comedite, hoc est corpus meum, quod pro vobis datur. Hoc facite in mei commemorationem. Similiter & postquam cœnauit accepto calice, dixit: Hic calix nouum Testamentum est in meo sanguine, qui pro vobis effunditur in remissionem peccatorum. Hoc facite, quotiescunq; biberitis, in mei commemorationem.

Hæc verba, mi frater, tibi dicta putabis, & animo tuo altissimè infiges. Nam cū ad omnes loquatur, etiam tibi loquitur, tibi proderunt, in tuam salutem & emolumentum cedent omnia, quæ Christus passus est, nō minùs te quàm Petrum ac Paulum iuuerunt.

I. PET. II. Christus peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum.

I. PET. III. Christus semel pro peccatis passus fuit, iustus pro iniustis, vt nos adduceret Deo.

I. IOA. I. Sanguis Iesu Christi emundat nos ab omni iniquitate.

I. IO. II. Si quis peccauerit, aduocatum habemus apud Deū Iesum Christū iustū. Ipse est propitiatio pro peccatis nostris.

Potes

ANIMAE.

Potes plures sententias, potes & pauciores sumere, prout videbis decumbentem affectum esse.

Audisti hîc, frater charissime, verba non hominis, sed Spiritus sancti, quæ testantur palàm, quòd Deus pater, qui nō vult mortem peccatoris, sed vt cōuertatur & viuat, pro summo illo suo in te amoris flagrantissimi affectu, peccatorum tuorū sarcina te leuârit, eaq; humeris filij sui dilectissimi imposuerit. Is ea suo corpore baiulauit & pertulit, vt nō possint te damnare vnquã. Quippe Deus mortem Filij sui loco plenariæ & sufficientis pœnitentiæ, satisfactionis, solutionisq; pro peccatis tuis omnibus reputat & accipit, modò in Christū credideris. Cùm itaque peccata tua in Christum coniecta in morte eum detinere, suumque facere & damnare non poterint, profectò iam satisfactum est pro ijs, tibiq; iã remissa omnia. Hoc crede, viuesq; in æternum. Christus ipse tulit peccata tua, & mortuus est pro ijs, sed resurrexit, suntq; peccata credentiū per Christi mortem abundè satis depensa & expiata. Atq; ita strictæ seueræq; iustitiæ Dei pro peccatis satisfactum est, & plus satis, per Iesum
 Chri-

MEDICINA

Christū. Christus iam tuus est, & omniū
 credētium, cum bonis suis omnibus, cum
 morte sua, cum resurrectione, cum ascen-
 sione in cœlos, cum vita, cum meritis,
 cum gloria sua. ROM. VIII. Quapro-
 pter nihil in te iuris habet Satan, nulla
 te iniuria afficere potest, cū sis per Chri-
 stum iustificatus, cū sis ab omnibus tuis
 peccatis liberatus, cū sis dei filius, Deus
 pater tuus est, tui amantissimus, propter
 Christū, qui te reconciliauit. Quapropter
 fac animo bono sis, & gaudeas in Dño, si-
 quidem cū sis in manibus Dei omnipo-
 tentis, patris tui fidissimi atq; optimi, in
 portu nauigas, extra omne periculum es,
 nihil tibi incōmodi, nihil aduersi euenire
 potest: nā dei custodia ac satellitio angelo-
 rū septus es. Christus tuus, quātus quātus
 est, is omnia peccata tua sua innocentia
 obtegit & aufert. Nemo te manibus patris
 tui cœlestis extorquere poterit. Vbi cru-
 cē & afflictionē hanc corporalē (quę sanē
 collata ad vitam æternam, leuissima est &
 momentanea) pertuleris deuorarisq; vici-
 sti. Christus in simili, imò longè acriore
 atq; horribiliore agone fuit. Hic p̄cessit,
 hic caput tuū est, cui necesse est vt fias cō-
 formis,

ANIMAE.

formis, atq; peccatis moriaris, vitamq; hęc
peccatis madidam sordidatamq; deponas,
vt cum Christo domino tuo in æternum
vitam veram viuas. Ne te angant peccata
tua, non est quòd ob ea conscientia tua ma-
ceretur, cum iam ablata sint & abolita. Spi-
ritus ille malus exitium animabus nostris
machinans, tibi deuictus, tibi pessundatus
est. Deus iam in te respicit, tui curam agit,
te tuetur, & custodit, inque te respicit to-
tum Angelorum & sanctorum omnium
sodalitium. Ac, vt Christus damnari nõ po-
test, ita nec tu damnari potes, modò tota
cordis fiducia Christo affixus credideris.

Si Peccatum, Mors, infernus, Christo
Domino tuo nihil incommodi inferre
possunt, nec tibi incommodare possunt:
siquidem in Christo es, & Christus in te
est, nunquam igitur damnari potes. Quòd
si tibi ipsi peccata tua ferenda & expianda
essent, nullo modo par esse posses ferendo
tanto oneri, peccata longè te præpondera-
rent, & ad imos inferos demersum absor-
berent.

Verùm Christus verus Deus, idemq; ve-
rus homo, obtulit vltro seipsum pro te, se-
que in tuum locũ substituit, pro te depen-
dens,

MEDICINA

dens omnia, veluti Psal. LXIX. ait: Quæ non rapui, exolvebam. Tu quidem commisisti peccata in te, sed ea luit atque expiavit pro te Christus, teque in libertatem asseruit, & vitæ æternæ confortem fecit, si modò huic Euangelio credideris.

Etiamsi, frater charissime, soli tibi totius Mundi peccata incumberent, tamen plurimum esset apud Deum gratiæ & misericordiæ, & plus satis. Deus tibi in Christo benedictionem promisit & gratiam, eaq; in Christo Domino tuo rata est & certa, plena, absolutaque. Non potes non saluari, si modò in Christum oculos conieceris. Nihil salute tua certius. Nam Christus naturalis Dei filius est, in hypostasi diuina veritas ipsa: quantum ad humanitatē, sanguis & caro nostra. Quis ad promissionem gratiæ donandam & exoluendam certior erit hoc Christo? qui ipse veritas eius promissionis, quiq; nos afflictim & ardentissimè amat, adeò vt mortem oppetere maluerit, quàm promissione vlla nos frustrari. Quocirca, si in Christum credideris, iam benedictionis diuinæ consors factus, iam peccatorum tuorum sarcina leuatus, iam

hæres

ANIMAE.

hæres Dei & cohæres Christi es in omne æuum. Quippe, cœlum & terra transibunt, Verbum autem Domini manet in æternum. Crede itaque, frater mi, bonaq; spe animũ erige, nec dubita, Deum illum maximum & optimum, etiam tibi, hoc est, ob tuam salutem, hominem factum, etiam tibi natum, tibi in Cruce mortuum, tibi à mortuis resurrexisse, & cœlos ascendisse, eaq; quæ promissa nobis erant, vniuersa præstitisse & obtulisse. Quotquot sunt promissiones Dei, per Christum sunt etiam, & per ipsum, amen. II. Corinth. I. Quapropter à Deo expete & expecta aliud nihil, quàm meram gratiam, & misericordiam, eamq; propter & per Christum. Siquidem extra Christum nulla est consolatio, nulla salus, nulla spes, nullum auxilium. In vnico hoc Christo, omne solamen, omnis refocillatio, omne præsidium & subsidiũ, breuiter tota salutis nostræ ratio, omnis in illo gratia & misericordia, multò & in infinitũ maior, vberior, & sublimior, quàm quisquam hominum queat vel comprehendere vel optare. Deus nobis fidem firmam & constantem largiri dignetur.

MEDICINA

In hanc formam, vel prolixiore, vel succinctiore oratione, prout res poposcerit, ægrotantē consolaberis. Ac moneo frater in Domino, vt quanto conatu studioq; potes, ab horrenda atq; terribili peccatorum & mortis cōtemplatione animum auoces, inque solum Christum omnes intendas cogitationes, in hunc oculos mentis figas, huic toto pectore adhærescas, hunc imbibas, hūc plena animi fiducia inuoces, huic te totum cōmittas. Siquidē in hoc Christo nihil inuenies aliud, quā summā innocentiam, iustitiam, vitam & salutē, quæ omnia à Christo in te deriuata, tua iā sunt, si modò christum vt salutis tuę authorem & redemptorem agnoscere volueris. Quare iterum iterumq; moneo, totiesq; inculco (nec id temerè,) ne peccatorum memoriam apud animum tuum renoues, perpendensq; eorum multitudinem atq; magnitudinem te excrucies. Peccatis procul ablegatis solum Christū crucifixum pone ob oculos, hunc cordi tuo infige, in hoc sit totus animus tuus, & sensus tui, ad hunc plena fiducia confuge, huic mordicus & indiuulsè toto pectore adhære. Hac ratione aduersus inferorum portas quantumuis diras

ANIMAE.

diras illas, quantumuis sevas terrificasque
 praeualebis ac subsistes. Reuoca in mentem
 tibi, quanta humanitate, quanta clementia,
 quanta comitate & benignitate Christus in
 Euangelica historia omnes peccatores, qui
 poenitentia acta veniam expetiuerunt, o-
 pemque ipsius implorauerunt, suscepit, tra-
 ctaritque. Inuenies Magdalenam, inuenies
 Latronem cruci ad dextram affixum, inue-
 nies Publicanum, inuenies Zachaeum, alios
 que, quos insigni humanitate susceptos, a
 peccatis, quauis grauibus, liberos pronun-
 ciauit. Christus enim ipsissima est gratia,
 misericordia, auxilium, consolatio, vita,
 gaudium, & salus omnibus ijs, qui haec ab
 ipso expectant, & fiduciam suam in ipsum
 collocant. Deus omnia haec propter Chri-
 stum promisit, qui veritas est, & mentiri
 non potest. Nunquam itaque nos faller,
 nunquam frustrabitur, nunquam dese-
 ret nos.

PORRO periclitanti de vita occurret
 etiam sicubi laesisti, & damno affecisti pro-
 ximum tuum, ut si vel furto vel abstulisti
 aliquid, vel famam alicuius constupraisti.
 Hic facies idem, quod Christus in Cruce,
 orabis pro omnibus inimicis tuis, iisque

MEDICINA

ex animo condonabis omnes iniurias. Si quid tui ablatum est furto, non reposces violentius. Si quid tu alieni subduxisti, redde, si potes, aut cura ut reddatur: nec celabis quicquam, sed confiteberis, & dolebis te peccasse, veniamq; orabis. Quod si propter fortunarum tenuitatem ablatum restituere non potes, fat erit, tu alijs condonaueris, qui vel rebus, vel corpori tuo vim & iniuriam intulerunt, famæque tuæ obrectauerunt. Si, inquam ijs ex animo condonaueris, nõ est quod sis sollicitus, bono sis animo, nec dubita quin etiã remissurus sit tibi iniuriam à te alteri illatam Deus. Neque enim potest non remittere ei delicta, qui proximo condonat. Siquidem ipsa docuit nos hãc compensandi & dissoluedi rationem Matth. v. 1. Si remiseritis hominibus errata sua, remittet & vobis pater vester cœlestis.

*Medicorum opem implorare, ac
Medicinis uti ægrotus
an iure possit.*

Medicorum opem nec aspernetur,
nec adoret ægrotus. Sũma spes fixa
sit in Deo, qui ut solus inserit animam cor
pori,

ANIMAE.

pori, ita solus eximit cùm vult. Interdum tamen accersendus Medicus, ne videamur tentare Deū. Nā cùm remedia per se nec salutem efficiant, nec morbos, tamen cùm à Medico natura prudente, & in rationali methodo probè exercito exhibétur, Deorum manus, & salutaria iure vocari possunt, Herophilo teste. Quod & sacræ Scripturæ testantur. Scriptum est enim: *Honora Medicum: propter necessitatem etenim illum creavit Altissimus. Altissimus creavit de terra medicinam, & vir prudens non abhorrebit illam. Sortilegi, incantatores, atque impostores pij, qui falsis orationibus ac preculis ægrotis mederi volunt, tanquam pestes fugiendi & profligandi sunt: veneficæ enim & cacodæmonum manus sunt, non Dei omnipotentis, cuius verbo & virtute omnia regi & gubernari debent.*

Eccles. 38.

*Cùm Mors terrorem injicit
quid agendum.*

Cogitabis mortem per Christum de-
victam atq; ad internecionē deletam
esse. Ac nisi Christus nostri misertus mor-
tē pro nobis oppetiisset, mortis metus in-

F 4

genti

MEDICINA

Mat. 10,
Philip. 1,

genti & horribili anxietate cruciatibusq;
intolerabilibus nos vexaret. Verum victa
iam & pefludata per Christum morte, a-
nimæ Christo fidentium mori & interire
non possunt, sed post emigrationē ex hoc
corpore rectà ad Christū proficiscuntur. Ut
audit latro ille in extremis agens: Hodie
mecum eris in Paradiso. Interim corpus
cōquiescit certa spe ad beatissimam illam
immortalem vitam, resurrectorum nouis-
simo die, augusta cum gloria, magnificen-
tia, decore, ut renouatum clarificatumque
vnà cum anima in perpetuum viuat cum
Christo & electis omnibus, inter quos
inueniuntur etiam multi, qui nobis in
his terris vel amicitiaē vel cognationis
vinculo iuncti fuere. Ideoq; Mortem pio-
rum sacrae Literæ somnum vocant. Idem
enim hoc caducum, fragile, imbecillum,
mortale & computrescēs corpus nostrum
die extremo excitabitur, ut excitatur ho-
mo somno sopitus, & mox extincta aboli-
taq; morte apparebit incorruptibile, glo-
riosum, formosum, firmum, salubre, im-
mortale, sanum, purum, integrum, & spiri-
tuale. i. Corin. xv. Hinc Psal. xvi. ait, Quā
pretiosa Mors sanctorum.

Mors so-
mnus voca-
tur.

HAEC,

ANIMAE.

HÆC, mi frater, apud animum tuum ex-
pende, ne seducaris cum Mundo, qui pror-
sus nos mori, corpus vnà cū anima inter-
cidere & interire, nihilq; nostri post dicef-
sum ex hac vita superfuturum opinatur.
Sed tota via totoq; cœlo errat. Neutiq; tam
vile, tamq; despicabile est corpus nostrum
corā Deo: summ^o illi honor, gloria & salus
preparata & destinata est. Idē em̄ hoc cor-
pus, q̄ circūferimus, quodq; lecto affixum
morbo cōflictatur, torqueturq;, idē, inq;, hoc
corpus renouatū & glorificatū vnà cū
anima viuet in æternū. Quòd si corporis
iacturā faceremus, nec vnquā id recupera-
remus, neutiq; pretiosa & magnifica,
sed vilis, sed horribilis, sed teterrima San-
ctorum mors esset. Quocirca, non osci-
tanter hæc expendens, animum vacillan-
tem, bona spe erectum, Scripturæ senten-
tijs fulcies. His crede nihilq; addubita.
Certa sunt & indubitata, quę dico. Vt chri-
sti corpus in tertium vsque diem sepul-
tum, tertio die resurrexit ad nouam & æ-
ternam vitam, nunquam denuò mortuū:
ita & omnium corpora, qui in Christo ob-
dormierunt, hoc est, qui in Christum cre-
diderunt, quiescūt in monumentis ad tem-

MEDICINA

pus dūtaxat spe certissima lætissime & pulcherrimæ resurrectionis, resurrectura die illo nouissimo in nouam & perpetuam vitam, vbi nec peccatum, nec mors vlla erit, nec vlla calamitas, sed nihil aliud, quàm iustitia, innocētia, vita, gaudium, beatitudo, salus in secula seculorum. Promisit hæc Deus, qui infinitæ potentiæ est, qui veritas ipsa est. Fient itaq; indubiè. Huius promissionibus fide, mi frater.

Porro testimonia scripturæ de Carnis resurrectione diligenter meditāda, diligenter animo inculcanda sunt. Docet nos hoc Paulus, vt istiusmodi sermonibus de resurrectione mutuò nos firmātes, animos consolationibus erigamus. Nec vllę certiores, nullæ vberiores consolationes dari possunt, quàm quæ ex scripturæ testimonijs de resurrectione petimus. Non humana verba sonamus, sed Dei, qui certò poterque præstabit, quæ locutus est. Nemo Dei voluntatem immutare, nemo illius propositum & sententiam impedire aut remorari potest. Immensæ est potentiæ, verax est & fidelis, inexhausta bonitas & misericordia. Nemo itaque de hoc ambiget.

Testi-

ANIMAE.

Testimonia de resurrectione
mortuorum.

Matth. xii. Iusti fulgebunt vt sol
in regno patris sui.

IOAN. v. Amen amen dico vobis, qui
sermonem meū audit, & credit ei, qui mi-
sit me, habet vitam æternam, & in condem-
nationem non veniet, sed transiit à mor-
te in vitam.

IOAN. vi. Hæc est voluntas patri mei,
qui misit me, vt omnis qui videt filium &
credit in eum, habeat vitam æternam, &
ego suscitabo eum in nouissimo die.

IOAN. viii. Amen amen dico vobis, si
quis sermonē meum seruauerit, mortem
non videbit in æternum.

IOAN. xi. Dicit Christus Lazarum
dormire, qui tamen expirauerat, cuiusque
cadauer iam sepulchro mādaturum erat: sed
Christus vitæ reddit mortuos, & vocat ea
quæ non sunt vt sint. (Rom. iiii.) Itaque
subdit, Ego sum resurrectio & vita: qui
credit in me, etiam si mortuus fuerit, vi-
uet. Statim post hæc verba excitat Laza-
rum, putrescentem iam quatrduanum &
olentem.

Et quia

MEDICINA

Et quia natura in his agonibus pusillanimi-
 mes sumus & meticulosi, vt ad credendum,
 quòd futura sit resurrectio, ad miniculi
 plus haberemus, multi à mortuis ad vitam
 sunt reuocati temporibus Prophetarum
 & Apostolorum. Christus excitat à mor-
 tuis viduæ filium (Luc. vii.) Excitat &
 principis synagogæ filium (Luc. viii.) Ex-
 citat & Lazarum (Ioann. ii) Petrus item vi-
 tæ restituit Tabitham (Acto. ix.) Pau-
 lus Eutychem (Acto. xx.) Eliseus Prophe-
 ta hospitæ suæ filium (III. Regum iiii.)
 Elias Propheta Sareptanæ puerum (III.
 Regum xviii.) mortuum ad vitam reuo-
 cat. Deus item duos illos maximos & san-
 ctissimos viros, Enoc (Genesis v. & Eliam
 III. Regum i.) viuos, vnà cum corpore
 & anima, ex hac fragili & misera vita raptos
 assumpsit ad se, ut per illos significatiõne
 aliquam future & veræ vitæ daret, ne iuxta
 Ethnicorum & Epicureorũ opinionem,
 & nos post hanc calamitosam vitam, nihil
 nostri superesse crederemus.

Porro commonefacies pusillanimum æ-
 grotũ, vt cogitet, quid maximus ille & po-
 tentissimus Dominus mortis & vitæ, Iesus
 Christus dicat Lucæ vii. Nolite flere, nõ
 est

ANIMAE.

est mortua puella, sed dormit. Ratio incredula non intelligens Dei mysteria deridet hæc. Verùm Christus verbis fidem addens, simul cum dicto puellam mortuam vitæ restituit. Hic idem Dominus Iesus Christus animam tuam accipiet, custodiet que, & nouissimo die animæ corpus reddet, copulabitq; ad vitam æternam.

IOAN. V. Venit hora, in qua omnes, qui in monumentis sunt, audient vocem eius: & prodibunt, qui bona fecerunt, in resurrectionem vitæ. ROM. VII I. Quòd si spiritus eius, qui excitauit Iesum à mortuis, habitat in vobis, is qui excitauit Christum ex mortuis, viuificabit & mortalia corpora vestra: propter ipsius spiritum inhabitantem in vobis. I CORIN. V I. Deus Christum dominum suscitauit, & nos suscitabit per potentiam suam. Caput decimum quintum primæ ad Corin. dulcissimis & efficacissimis cõsolationibus refertum est, ideo nullo auro æstimabile. In eodem Cap. Paulus resurrectionem nostram ita annectit affigitq; Christi resurrectioni, vt separari & diuelli inde non possit, in hanc sententiam: Christus, resurrexit à mortuis (id quod est certissimum) ergo citra dubium resurgemus,

gemus,

MEDICINA

Ephes. 5.

gemus & nos. Christus enim est caput nostrum, nos membra. Caput hoc non est sine membris suis, nec relinquit & deserit membra sua. Vbi Christus est, ibi erimus & nos: sumus enim membra corporis eiusdem, ex carne & ossibus eius. Quis immensam illam gloriam inestimabilis & ineffabilis gratiæ misericordiæq; pro dignitate satis deprædicare potest, quòd Deus è cælis se dimittens ad infima, dignatus est homo fieri mortalis, vt caduca hæc & fragilis hominum natura diuinæ nature vnita, ad vitam immortalem, per infinitam & incomprehensibilem diuinitatis vim atque efficaciam regni cœlestis cõsors facta, proueheretur? Si crederemus tãtas diuitias nobis donatas, & tam beatum vitæ genus nos manere, quí, quæso, animo consternari & angari possemus? Natura omniũ fideiũ, qui & ante & post Christum fuerunt & futuri sunt, extra dubiũ in Christo vero homine & vero Deo immortalitatẽ induit. Vberri- ma itaq; & efficacissima est consolatio de resurrectione Christi, qua Paulus Corinthiorum animos firmat, vbi inquit: Christus surrexit à mortuis, primitiæ eorũ, qui dormierunt, fuit. Postquam enim per hominem

ANIMAE.

minem mors, etiam per hominem resur-
rectio mortuorum. Quemadmodū enim
per Adam omnes moriūtur, ita & per chri-
stum omnes viuificabūtur, vnusquisq; au-
tem in proprio ordine: primitiæ Christus,
deinde ij, qui sunt Christi. Addit hīc Pau-
lus similitudinē de rebus naturalibus, vn-
de corporū resurrectio clarē & manifestē
percipi & declarari potest. Sumpta est autē
similitudo à semine, quod ab agricola ari-
dum in terram proiectum, moritur quasi,
computrescitq; . Non tamen prorsus perit
terræ mandatum: sed prodit è terris amœ-
na, eleganti, lētaque forma, ac specie nouū
& recens: Sic & corpus nostrum resur-
get nō corruptibile, caducum, fragile, flac-
cidum interiturumque, vti nūc est, sed spe-
ciosum, elegans, formosum, forte, vi-
ribus integris, & immortale in vitam æ-
ternam.

Hæc est via per mortem hanc corpora-
lem in veram & æternam vitam, in veram
patriam. Caro & sanguis hæreditatē regni
Dei, in quo nihil nisi vita est, cōsequi non
potest. Atque ob id oportet corruptibile
hoc corpus induere incorruptibilitatem,
& mortale hoc induere immortalitatem.

Tunc

Isaie 25.

Osee 13.

Tunc fiet sermo, qui scriptus est: Absorpta est mors in victoriam. Qui credunt in Christum, iam peccatum, mortem & inferos vicerunt: ideò mortem contemnentes, & in Christo iam fortes & animosi dicent: Vbi tua inferne victoria? Aculeus mortis, peccatū est: potentia peccati, lex. Sed laus Deo, qui dedit nobis victoriam per dominum nostrum Iesum Christum. Addemus & alias sententias plenas vberissima consolatione. i. Corinth. iiii. Qui Dominum Iesum Christum suscitauit ex mortuis, suscitabit & nos. ad Phil. iiii. Nostrum politeuma in cœlis est, ex quo & Seruatorem expectamus Dominum Iesum Christum, qui transfigurabit corpus nostrum humile, vt cōforme reddat corpori suo glorioso secundum efficaciam, qua potest etiam subijcere sibi omnia.

COLOS. iiii. Emortui estis, & vita vestra abscondita est cum Christo in Deo. Quandoquocumq; Christus manifestatus fuerit vita vestra, tunc & vos cum illo manifestabimini in gloria. i. Thes. iiii. Nolo vos ignorare fratres de his, qui obdormierunt, ne doleatis, quemadmodum & cæteri non habentes spem. Nam si credimus quòd
Iesus

ANIMAE.

Iesus mortuus est, & resurrexit, sic & Deus eos, qui obdormierunt per Iesum, adducet cum illo.

Solatur & Paulus Timotheum discipulum articulo resurrectionis, his verbis: Memeto Iesum Christum resurrexisse à mortuis, ex semine Dauid, secundum Euangelium meum. Si commortui sumus cum Christo, & conuiuemus: si sufferimus, & conregnabimus. Hebræorum. i. i. dicit Christum per gratiã Dei pro omnibus gustasse mortem. Et ibidem ait, Christum participem factum carnis & sanguinis, id est, verum hominẽ fuisse, vt per mortem aboleret eum, qui mortis habebat imperiũ, hoc est, diabolus: & liberos redderet eos, quicunq; metu mortis per omnem vitam obnoxij erant seruituti.

II. TIM. I. Deus saluos fecit nos, & vocauit vocatione sancta: non secundum opera nostra sed secundum suum propositum & gratiã, quæ data est nobis per Christum Iesum ante tempora æterna: sed palàm facta est nũc per apparitionẽ seruatoris nostri Iesu Christi, qui mortem aboleuit, vitam in lucem produxit, ac immortalitatem. I. IOAN. III. Scimus, quòd translati

G

flati

MEDICINA

flati sumus de morte ad vitam, quia diligimus fratres. I. IOAN. III. In hoc apparuit charitas Dei in nobis, quòd filium suū unigenitum misit Deus in Mundum, vt vivamus per eum. iob. x i x. Scio quòd Redemptor meus vivit, & in novissimo die de terra surrecturus sum. Et rursus circūdabor pelle mea, & in carne mea videbo Deum, Quem visurus sum ego ipse, & oculi mei conspecturi sunt, & non alius.

Hæc Scripturæ testimonia qui diligenter meditatur, non potest nõ maxima cõsolatione ingentiq; lætitia affici. Eius rei exemplū nobis evidentissimum esse Paulus potest, qui ex animo gaudens gratulatur sibi, quòd cognoverit Christum & potētiam resurrectionis illius, per quā mors nostræ morti illata est. Nunc itaq; mors ijs, qui credūt in Christum, mortua est, nihil nūc in morte terribile est, quod formidandum & extimescendum sit, præter imaginem & speciem, perinde vt serpens extinctus, pristinam quidem, & terribilem illam imaginem suam obtinet, cæterum ad lædendum nihil in se viriū habet. Et quemadmodum per æneum illum serpentem à Mose in deserto erectum diuini verbi potentia

ANIMAE.

rentia cùm inspiceretur, viui serpentes moriebantur, nec Iudæi viuētium serpentum veneno infici poterant: ita & mors nostra moritur, fitq; innoxia, & minimè metuenda, si saluificam Christi mortem oculis fidei fuerimus contemplati. Breuiter, Mors assimilis imagini & vmbre mortis, imò veræ vitæ initium & aditus est. Christus, qui veritas ipsa est, ait: Si quis sermonē meum seruarit mortem non videbit in æternum. Quis, quæso, hoc fit? Dicam:

Homo Christi misericordia fidens, propter fidem ex Euāgelio haustam, Christo Domino suo, qui vera est vita, sic incorporatus est, vt ita dicam, & sic vnitus & copulatus, vt ab eo separari & diuelli nō possit. Hoc itaq; corpus ab anima seiungitur, in spe minimè dubia resurrectionis gloriose ad vitam æternā. Quippe intra breue temporis spatiū corp⁹ animæ redditur, vt perfruatur æternis gaudijs. Atq; ita in Christum credens, æternam mortem corporis & animæ, hoc est, æternam damnationem & veram mortem nō videt. Siquidem piorum mors, emigratio & profectio est ex vita hac mortali in immortalē ad Christum, ad Angelos, ad Sanctos omnes.

G 2

Cùm

MEDICINA

*Cum infernus seu Damnatio æterna
occurrere terret.*

Spiritus ille maleuolus, mirificam homi-
ni de prædestinatione sui solitudine
inijcit, diras has & horribiles cogitationes
suggerens: Quid si Deo non placeres?
Quid si te reiecisset? Quis sciste esse ex illo-
rum numero, quos ad vitam æternam ele-
git Deus? Hæc ac similes tentationes lon-
gè sunt durissimæ, grauissimæq; animum
discruciant & angunt. Quapropter omni
hinc pede, quod dicitur, stes, constanterque
in hac acie partes tuas tuearis, necesse est.
Porro si victoriam obtinere in prælio hoc
volueris, hoc stratagemate, hac arte illum
aggrediaris oportet. Mox ubi hæ tentatio-
nes tibi à satana immittuntur, caue descen-
das cum illo in disputationem, caue cum
illo te committas, illiq; ex aduerso respon-
deas: verum his verbis cogitationibusque
protelesam à te repelle: Aufer te hinc sa-
tana, abi in rem malam. Scriptum est, Non
tentabis Dominum Deum tuum. Cum
Deus semper pro paterno suo in me ani-
mo maximis & infinitis beneficijs me affe-
cerit, cum vita hac me donarit, eamq; ha-
ctenus fouerit ac seruarit, cum bonis omni-
genis

ANIMAE.

genis cumularit, quæ esset dementia de illius misericordia addubitare? Cùm me per baptismum in gregem suorum receptum, albo Christianorum ascripserit, cùm ad Euangelium gratiæ suæ, in quo se futurum patrem meum promisit, me vocauerit, qui non optima quæque ab ipso expectarem, summaq; mihi de ipso pollicerer? Qui nõ esset propensissima & obuia expositissima que illius in me voluntas? Quid multa? Stultissimum est & periculosum indulgere his cogitationibus de prædestinatione. Porrò autem cogitationes has alijs obrues & anteuertes, quibus Deus tuum animum occupari vult, videlicet ijs, quas Christus ipse præscripsit, vbi inquit: *Quid credit in* *Ioann. 3.*
 Christum, non perit, sed habet vitam eternam. Audin' quòd is, qui credit in Christum, qui Christum sanctificationem, salutem, & iustitiam suam agnoscit, damnari non possit? quodq; sit salutis & vitæ æternæ cõsors futurus? Quotquot itaq; misericordiæ Christi fidunt, extra cõtrouersiam è numero sunt eorum, qui electi sunt ad vitam æternam, in Christo præsciti & prædestinati, iam olim in librum vitæ conscripti. At qui prædestinati sunt ad vitam eter-

MEDICINA

nam, ij imagini Christi conformes fiunt, Fidem autem, ob quam coram Deo iusti reputantur, non nisi ex verbo Dei concipiunt. Hac itaq; fide, hoc est, fiducia misericordiæ gratis propter Christum donatæ, saluantur. Certissima hæc sunt, & longè verissima. Deus nec falli potest, nec fallere quenquam. Consilium hoc est Dei patris benignissimi & verè philanthropi. Hæc sic ab æterno proposuit, sic præsciuit, sic præfiniuit. Non est igitur, quòd temorentur aut perterrefaciant ea, quæ hostis ille salutis nostræ inuidens, exitium animæ nostræ moliens suggerit, hisque opponit. Fac modò credens Christo fiducia misericordiæ te erigas, nec quicquid erit periculi. Nam si spem & fiduciam tuam figis in Christum, Christus tuus est, & tu Christi es. Hoc te redimente perire & damnari nullo modo potes. Siquidem Christo credentes, per patrem pertrahuntur ad Christum. Per eundem eos saluari, nec quenquam ex ijs perire vult. Quapropter fac forti sis animo, fac constanter credas, & bonam spem de Christo concipias. Quicumq; in Christum credunt, iidem ad vitam æternam prædestinati sunt.

In

Rom. 8.

Ioann. 6.

Ioann. 10.

ANIMÆ.

In Christum itaque oculi intendendi, ad illum confugiendum, hic vnicus & verus seruator noster apprehendendus fide est, si saluari voluerimus. Hic vnusquisque diligenter expendat seriam illam exhortationem Pauli, cuius verba hæc sunt: Per tolerantiam curramus in proposito nobis certamine, respicientes ad fidei ducem & consummatorem Iesum, qui proposito sibi gaudio pertulit crucem, ignominia contempta, & ad dextram throni Dei confedit. Hebræ. 12.

Porrò omnes tentationes, quibus vexatus est grauissimis Christus, nostra causa pro nobis pertulit: teste eodem Paulo Hebræor. IIII. Non habemus Pontificem, qui non possit affici sensu infirmitatum nostrarum, sed tentatum per omnia iuxta similitudinem absque peccato. Accedamus igitur cū fiducia ad thronum gratiæ, vt consequamur misericordiam, & gratiam inueniamus ad opportunum auxilium. Hæc, frater mi, imprime animo tuo. Datus est nobis Christus primùm in hoc, vt nos redimeret, reconciliaret, & salutis æternæ participes faceret: deinde, vt esset exemplum nobis ad vitam piè tum

G 4 exigent.

MEDICINA

exigendam, tum defungendam. Quòd si itaq; piè & feliciter diem tuum obire voles, fac Christi morte tibi ob oculos posita, ad illius exemplum & tu vitam finias. Quippe Christus propositus est nobis exemplum imitandum in vita, in omni afflictione, in morte. Nemo piè viuet, nemo afflictiones perferet, nemo mortē feliciter subibit, nisi Christi vitā & mortē sibi propositam, imitatus fuerit. Christi morte omnium piorum mors absorpta est & abolita. Quocirca considerabis & meditaberis diligenter quale mortis genus habuerit, quomodo in agone illo longè omniū acerrimo gesserit sese, cū pendens in cruce grauisimis tentationibus obrueretur. Hunc Christum imitare inuocato Dei auxilio.

Christus in cruce pendens quomodo tentatus.

PRIMÒ, tentabatur morte, cū obiceretur illi: Alios seruauit, seipsum nō potest seruare. Ac si dicerent: Iam actum est cum illo, Moriendum est illi, & pereūdum omnino. Nemo eum manibus nostris extorsum liberabit. Ad hūc modū tibi quoque hostis ille noster irreconciliabilis terrorem mortis incutiet. Sed tu cōtrà audentior ito. Collige animum, eumq; spe bona confirmato. Christus hostem istū victum pessun-

pessundedit. Vinces & tu eundē per Christum. Obtende scutum fidei in Christum. Dominus tuus Christus, rex gloriæ, idemque Dominus vitę, nō factus est morti obnoxius, sed viuit & regnat. Hic Dominus & vindex tuus, viuens & regnans nō destituet te, non patietur, vt illam in te tyrannidem mors exerceat. Frustrari te non potest, nec mentitur, cūm veritas sit. Hanc de illo fiduciam concipe, optima tibi de illo pollicere, viuesq; cum illo in omne euum. Quòd autem vult te tentationibus confictatum, mortem corporis subire, id omnino tua causa fit. Neque enim alia via in veram illam & æternam vitam trāsmigratur, quàm per corporis mortem. Relinquenda itaq; & deponenda est hæc vita, si æterna potiri volueris. Ita post vitam hanc, incipies demum verè viuere. Præterea prodest etiam ad hoc mors hæc corporalis, vt degustata eius amaritudine & acerbitate, experiaris & agnoscas, quàm arduum fuerit Christi in te amoris affectus, quàm æstimabile beneficiū in te cōtulerit, cūm pro te mortem oppetens, suo corpore deperderet & expiaret omnia delicta tua, n. te in totū extincta & abolita, portisq; in cælo

MEDICINA

rum deiectis, subuersis, conuassatis. Nunquã enim experiri aliter & intelligere potuiffes, quanta esset energia & potentia vitæ in Christo, quæ mortem nostram absorpsit, nec beneficij magnitudinem agnouiffes, nec tam ardenter gratias egiffes Christo Domino & redemptori tuo. Quocirca uiuente Christo, uiues & tu, eritq; tibi mors hæc somnus quidam felix & salutaris, aditusque & ianua in veram & beatissimam illam vitam.

SECUNDO, Tentabatur Christus etiam peccato, vt homo scelerosus & grauissimi criminis reus, cum exprobraretur illi: Si filius Dei es, descende de cruce. Seruasti alios, quin seruas & te? Hæ contumeliosæ voces quid aliud sibi volunt, quàm quòd iudicarent illum fraude, dolis, varfritie, technis, & artibus malis imposuisse hominibus, nihilque minùs esse quàm Dei filium, imò hominem scelestissimum, improbissimum & teterrimum? Assimiliter hominem iam de vita periclitantem tentans satan, quicquid vnquam contra Deum admissum est ab illo, offert, totaque peccatorum plaustra illius animo suggerit, eaq; in immensum exaggerata, vt atrocitate

ANIMAE.

citate & magnitudine peccatorum de mise-
 ricordia Dei & venia hæsitantem, ad despe-
 rationem adigat. Et hîc pede fixo fortiter
 resistens, hostẽ impetentẽ te, his verbis ex-
 cipies: Fateor me maximũ & grauissimum
 peccatorem esse. Verũ Christus nullius
 peccati reus, agnus ille insons, in cuius ore
 dolus inuentus non est, propter peccata
 mea diram mortẽ passus est, ab illo omnia
 expiata sunt, quantacunq; & quotcunque
 sint, pro omnibus abundẽ satisfactum est.
 Mors Christi etiam meorum peccatorum
 propitiatio est. Christus verẽ languores
 meos tulit, Christus verẽ dolores meos
 ipse portauit. Vulneratus est propter ini-
 quitates meas, attritus est propter scelera
 mea. Liuore eius sanatus sum. Omnia mea
 peccata in se transtulit. Nulla nũc ego co-
 gnosco: Christo gratias ago, qui omnia
 suo corpore dependit.

TERTIO, Tentatus est & infirno seu
 dãnatione æterna, cũm obijcere enlli: Spe-
 rauit in Domino, eripiat eum: salu faciat
 eum, quoniam vult eum. quasi dicerent:
 Omnis illũ spes in Deũ frustrabitur: Deus
 illũ auersatur, atq; abominatur, & ac-
 ros detrusum in perpetuũ damnabit

te

MEDICINA

te eiusmodi tētationibus Tentator ille la-
 cessit, caue pedem loco moueas . Non est
 quòd contremiskas, nihil extimescas . Ni-
 hil moueant te quanuis grauia quæ offert.
 Excute animo, & procul relega à te tā pec-
 catum quàm mortem & infernum. Nihil
 in te iuris habent, si in Christū oculos con-
 ieceris. Hunc apprehende, huic totum te
 commenda. Christus tuus est, totum se ti-
 bi Christus impēdit. Hic è tyrānide Diabo-
 li, ac æterna dānatione, inestimabili pretio
 te redemit. Christus hic est innocētia tua,
 & vita tua, & iustitia tua . Caue modò ne
 cor tuū à Christo crucifixo tēntationibus
 vllis auocetur. Si huic Christo adhæseris,
 tanquā in excelsam & firmissimā, atq; in-
 superabilem petram collocatus, tutus es
 aduersus omnes inferorū portas, vt cum
 Christo exclamare possis: Prouidebā Do-
 minū in conspectu meo semper: quoniam
 à dextris est mihi, ne commouear. Propter
 hoc lætas: in est cor meū, & exultauit lin-
 gua mea: in super & caro mea requiescet
 in spe. Notas mihi fecisti vias vitæ: ad im-
 plebis me lætitia cum vultu tuo, dele-
 gasti me ad dexteram tuam vsq; in finem.
 In te habeo fidē in Christum, filius Dei fra-
 ter,

Psal. 16.

A N I M A E.

ter, & coheres Christi, vitæq; æternæ con- Gal. 3.
 fors es. Hæc fides iustificat iustos, hoc est, Ioan. I.
 in Christum credentes. Propter hanc fidē Matth. 25.
 benedictus filius cœlestis patris es, & emi-
 grans hinc, proficisceris in regnum cœlo-
 rum, electis filijs ab exordio Mundi præ-
 paratum.

Quòd si verò in tentationibus nutat &
 vacillat fides tua, cumq; voluntatem Dei
 patris nō satis patienter moderateq; fers,
 cū dilectio tua erga Deū subfrigida, cū
 spes infirma & tenuis est metuisq; ob id, ne
 satis bene conueniat tibi cum Deo, néve
 eū habeas infensum. Hæc sanè grauissima
 & laboriosissima difficillimaq; est tenta-
 tio. Sed tu, mi frater, apud te cogitabis, tibi
 que persuadebis, quòd Christus propter
 te intolerabilem & inuincibilem tentatio-
 nem sustinuerit, in qua apparebat nullū vñ
 quā auxiliū, solatium, subsidium aut patro-
 cinium, in qua visi sunt Deus, totusq; Mū-
 dus atrocissimi & infensissimi hostes esse,
 cū exclamaret: Deus meus, Deus meus,
 quare me dereliquisti? O horribilissimam
 durissimam tentationem hæc. Bonum
 quàm fuit acerba, quàm gravis, quàm
 ra, quàm amara mors illa, quam pro
 si

MEDICINA

subiuit, vt viā crucis nobis facile redderet. Cū itaq; Christus vltro his tam horribilibus intolerabilibusq; anxietatibus & calamitatibus sese subiecerit, immerferitq;, volēte hoc cœlesti patre nostri amantissimo, haud dubiè scit & agnoscit nostram etiam infirmitatem, haud dubiè nostri miserus, stricto iure nobiscum non aget, & multa imbecillitati nostræ cōdonabit. An nō ipse ad eō omnes ad se inuitās, Venite, inquit omnes ad me, qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos? Quæ, quæso, vberior cōsolatio, quæ maior vlla dari posset? Multa quidē & valde grauia hominem molestant, & angunt. Quid, quæso, grauius terrere, quid crudelius discruciare & torquere conscientiam hominis peccatis obruti potest, quàm cū dubitat de Dei misericordia, cū metuit ne aueretur ipsum Deus, & inspicitur, cū fidē seu fiduciam hanc miseris animæ cōcipere non potest, & se vti arborum aridū amputatum & reieciū imaginatur? Hic ad Iesum Christum mens auxilio & subsidio tuo: hic reprobatione opus est, ne atra hæc & violenta horridaq; fluctuum tempestas miserum hominem obrutum demergat. Sed non

MEDICINA

tuo. Christus iustitia mea est, & redemptio,
& innocentia mea, qui propter me acer-
bissimā, & crudelissimam mortē obire su-
stinuit. Moueant te hæc, ô pater omnis mi-
sericordię. Propter hunc Christum filium
tuum miserere mei, cōfirma & corrobora
cor meū fide in Christū, consolare me cō-
solationibus Spiritus sancti, vt potiar gau-
dijs veris in Christo in perpetuum, Amen.

Ad hunc modum laborans, luctans, &
pugnans cum imbecillitate tua, increduli-
tatemq; & pusillanimitatem tuam accu-
sans, & deplorans apud Deum, si Christum
appreenderis, eiq; apprehenso tenaciter
& mordicus adhæseris, votis flagrantibus
& indefessis auxilium expetens oransq;
vt ipse in tuum se locum substituens, ea,
quæ tibi desunt, suppleat. Si hæc feceris,
tunc omnia se optimè habent. Tunc bene
& præclarè tecum agitur, nihil est periculi,
salua res est. Si quidem hæc duo, credere in
Christum, & votis ardentibus fidem expe-
ditam non multum inter se distant. Sis licet
pusillus & pusillo animo præditus, hoc
nomen soletur & erigat, quod Deus
dat & vult se inuocari, quodq; promi-
ssum est inuocatum, exauditurum, & auxilio
suble-

ANIMAE.

subleuaturū. Porrò, vt nihil iustius à Deo
 petitur, quàm vera fides, ita nullā oratio-
 nem exaudit citiùs aut libentiùs, quàm eà,
 qua homo nihil in se boni inueniēs, suam
 infirmitatem, suam tenuitatē & miseriam
 agnoscens, suam incredulitatem deplorās
 & deuouēs, effundit, anxijs & creberrimis
 suspirijs, ardentissimisq; votis fidem expe-
 tens. Hæc suspiria, hæc orationes, hæc exi-
 gua & quantulacunq; fides, profectò scin-
 tilla est clara & pia, semen Dei, quæ non ni-
 si Deo operante & efficace in nobis exori-
 tur, qui per Prophetam Isaiam ait de Chri *Esaiæ. 42.*
 sto, Non extinguet linum fumigans, & ca-
 lamum quassatum non conteret. Quapro-
 pter fac constāter credas in Christum, vel
 certè votis ardentibus ora, vt possis crede-
 re, deplorans apud Deum incredulitatem
 tuam. Hæc si feceris, nihil dubitabis te à
 Deo iustum reputari, te esse filium Dei,
 qui non temerè nec frustra Christo filio
 suo vnigenito nostrā imbecillitatē no-
 stra peccata imposuit. Apud Mat. *cap. v.*
 ipse Christus ait: Beati paueres spiritu,
 quoniam illorum est regnum cæ-
 lorum. Beati qui lugent, quoniam conso-
 labuntur. Beati qui esuriunt & sitiunt iu-
 stitiam,

H stitiam,

MEDICINA

stítiam, quoniam saturabuntur. Hæc & tibi dicta sunt, frater charissime, hæc propriè in te competût. Mœres & angeris ob vitam malè actam, ex animo doles, sitis & esuris iustitiam: confide, bono sis animo, quæ concupiscis, accipies, iamq; es iustus coram Deo per Christum. Hinc exemplo Christi & Stephani, Spiritum tuum manibus Dei patris commédabis, in hæc verbatim Commendo, ô pater clementissime, in manus tuas spiritum meum, imò tuum spiritum, cùm tu eũ corpori inditum ad tēpus mihi commendaris, cùm propria tua imago sit, & simulacrum ad tui similitudinem effictum, cùm propter eundem redimendum vnigenitus filius tuus sanguinem suum pretiosissimum profuderit. Hunc, inquam, spiritum tuum iterum iterumq; cōmendo in manus tuas, ô pater indulgentissime, ô Deus omnis misericordię. Tuus sum, quantus quantus sum, tuum quæso suscipere, & vita æterna dones, per Iesum Christum filium tuũ vnigenitum, Dominum nostrum. Amen, Amen.

De Testamenti ordinatione, & peccatorum confessione,

Cum

ANIMAE.

CVM adhuc mens sana cōsistit in corpore, Testamentum cōdendum est, ijs, qui legare sua, testariq̄ue iure possunt: ne si ad extremum vsque vitę momentum id differant negotium, morte p̄occupentur. Igitur qui lēgitimos habet h̄eres, cōsultum fuerit, vt omnē curam testamentorū ad illos releget. Quōd si alienum æs conflauerit, ob̄ratusq̄; cuiquam fuerit, id apertē explicet, dissoluendaq̄; debita curet. Hoc peractō submoueat omnes de rebus huius seculi obstrepentes. In quo supra modū peccant complures, qui iam animā agenti ingerūt scrupulos de testamento, deq̄; rebus externis, interdū & morientem cogunt subscribere, idq̄ue detrectantem & inuitum ac detestantem illorum importunitatem, per quos mori nō liceat. Quibus amicis quid esse potest inimicius?

Dein si morbi ratio patitur, Animę prius quā corpori mederi studeat, per exomologesin breuē, sed synceram & fide exper-tē, & à Sacerdote cum plena fide summaq̄; reuerentia p̄nitentię remedium accipiat, ex intimis p̄cordijs Dei misericordiā imploret, sumatq̄ue vitę castigatioris propositum, si contingat reualescere. Quōd si

H x forte

MEDICINA

fortè non est parata sacerdotis copia, ne protinus (quod solèt supersticiosi quidã) trepidet, ac despondeat animum: sed ipsi Deo ex corde cõfiteatur iniustitiam suam, qui pro sua clemẽtia mentis affectum pro facto dignabitur accipere, & quod deest externis sacramentorum signis, de suo supplere peculiari gratia. Per illum quidem efficacia sunt omnia sacramenta, quę quodammodo signacula sunt diuinæ erga nos beneficentiæ: sed idem absque signis quum opus est, consulit hominum saluti, tantum vt absit negligentia & contemptus sacramentorum, adsit autem fides & prompta voluntas.

De sacramento Eucharistiæ & extrema Vnctione.

A Nimo expurgato per veram & integram exomologesin Deo & sacerdoti ritè factam, augustissimum Eucharistiæ sacramentum obnixè sibi deferri petat ægrotus: aueatq; in primis, ne illotis manibus Syraxin seu Mensam illam sacrosanctam accedat. Non enim existimandum est minas illas grauisimas, quę sunt apud Paulum, iritas esse. Postquam igitur pro suo
captu

ANIMAE.

capto & modo se præparauerit, hæc piè meditetur & proferat: Domine, tu viaticū es nostræ peregrinationis, quo reficimur & alimur, quandiu in deserto huius Mundi versamur, & in hoc stadio decurrimus. Deduc igitur me Domine per hanc summationem tui corporis in terram viuētium, in regionem illam viuorum, vbi te facie ad faciem conspicer in gloria patris. Hæc vbi perorauerit, sacramentum corporis Christi plena fide suscipiat in eius mortis & passionis commemorationem.

Peracta Domini cœna, si percipitur morbus ipse nulla medicorum arte curari posse, oret super ægrotum sacerdos, vngēs eum oleo, non adhibitis præcaminibus magicis, quemadmodū ethnici solent, sed inuocato nomine Domini nostri Iesu Christi, quo nullum est incantamēti genus efficacius. Adsit autem precibus fiducia, & audiet Deus, seruabitq; laborantem. Neq; solūm restituetur ei sanitas corporis, si quidem expediat ægrotō: verūm si fontē fuerit peccatis obnoxius, vt plerunque morbi corporis ex animi malis oriuntur, remittentur ei ad seniorū preces, si modò fides commendet & hos, qui precantur, &

H 3 illum

MEDICINA

illum, pro quo deprecantur.

*Moderandum esse dolorem, recta rationis lege, quæ
propter obitum parentum ac amicorum à ple-
risque maior æquo suscipitur.*

Abiecta omni moderatione & ratiõis
tēperamēto, indulgere solis lachry-
mis, nō est hominis Christiani, sed potius
Ethnici: quod vel hac sola ratione conuin-
citur, quoniam nullis fletibus, quamlibet
largis, & in multos extētis annos, reuocari
ad vitā possunt, qui deflentur. Inanes igitur
sunt & irritæ illę lachrymæ, nullumq;
parientes fructum ac vtilitatem. Quod
memorabili exemplo nobis prodidit rex
3. Reg. 12. David, qui quādi languit infans ex Beth-
sabee natus, ieiunauit, largasq; lachrymas
effudit, & ingressus seorsum, iacuit sup ter-
ram, deprecans Dominum pro salute pue-
ri. Cū primū verò accepit ex seruis ad-
inuicem mulsitibus, mortuū esse puerū,
reiecit vestes lugubres & squallidas, indu-
itq; se cōtione amictu, faciē lauit, & posi-
ta mensa epulatus est hilariter. Id cū de-
mirarentur serui eius, putantes, quòd am-
plius se esset afflictorus intellecta filij sui
more, qui ipso adhuc superstite ieiunio &
stetuta se emacerauerat, causamq; rei il-
lius

ANIMAE.

lius percontarentur, respōdit: Propter infantem dū adhuc viueret, ieiunavi & fleui, dicebā enim: Quis scit si fortè eū mihi donet Dominus, & viuat infans? Nunc autem quia mortuus est, quare ieiuno? nunquid potero reuocare eum ampliùs? ego vadam magis ad eum: ille verò nō reuertetur ad me. Quibus sanè verbis sapienter ostendit Dauid, non esse lamentandum, nec dolendum pro eo, qui recuperari reuocariq; nō potest. Sed & beatus Cyprianus in sermone de Mortalitate (cuius proximè mentionem faciemus) contestatur se diuina reuelatione sēpius fuisse admonitū, imò & sibi à Deo præceptum, quòd publicè commonefaceret omnes, & prædicando doceret, non esse deflendos fratres, qui diuina vocatione egrediuntur hoc sæculo: & hunc luctum Deo inuisum, ingratumq; esse.

Ne tamē saxeo adamuinóve corde videamur esse, aut vita defunctū amicū remisè tantū & vulgariter amasse, ex pietate animi & sincero cōmiseratiōis affectu prædeūtes lachrymas impartiamur equū est, sed recta ratiōis lege moderatas. chr̄sem̄ dñs noster absolutissima omniū virtutū idea, iazarū mortuū piè defleuit: & sanctę eius sorores

H 4

Maria

MEDICINA

Maria & Martha mirificè commendantur, quòd fraternum deplorauerunt funus. Officiosa etiam mulieres illæ, quæ Christo in cruce extrema patienti sedulæ assisterunt, ob id nõ immeritò laudatur, quòd ipsum mortuum & sepultum multis lachrymis sunt profecutæ. De beato quoq; Stephano protomartyre legimus in actis Apostolicis, quòd curauerunt illum (quantum ad sepulturæ exequias) viri timorati, & fecerunt planctum magnum super eum. Quinetiam & ipse Ecclesiasticus, impendendas mortuis lachrymas, nõ tamen immoderatas nec in longum productas tempus admonet, dicens: Supra mortuũ plora, defecit enim lux eius. Modicum plora super mortuum, quoniam requieuit. Cõplures etiam Epistolæ beati patris Hieronymi consolatoriæ uentium super morte defunctorum, & idem negotium, quod in præsentia pertractatur, mirificè conducunt. Concedunt enim & autoritatibus scripturæ, & validis rationibus, non desleri immoderatiùs eos debere, qui vitam cum morte commutarunt: ut ea, quæ ad Heliodorum scribitur, de morte Nepotiani: quæ ad Paulam, super dormitione Blefillæ filiæ suæ

Act. 8.

Eccle. 22.

ANIMAE.

suæ: quæ ad Tyrasium, de obitu filiæ: & reliquæ eiusdem sanctissimi patris epistolæ confimilem pertractantes materiam.

*Parænesis ad omnes Christi nom-
men professos.*

NVnc vos, quotquot nomine Christianorum insigniti estis, obsecro & obtestor per misericordiam Dei, ut tãdem aliquando relictis pristinis & horrendis istis tenebris & erroribus, ad meliorem vitæ frugem redeatis, summo animi studio & religione verbũ Dei salutare susceptum audiatis, citraquẽ intermissionẽ pulsantes, patrem in cœlis per Christum rogetis, ut nos erudiat, & vera Christi cognitione illuminet, ut abnegata impietate & mundanis concupiscentijs, sobriè & iustè & piè vivamus in præsentis seculo, expectãtes beatam illam spem & apparitionem gloriæ magni Dei, & servatoris nostri Iesu Christi, qui dedit semetipsum pro nobis, ut nos redimeret ab omni iniquitate, & purificaret sibi ipsi populum peculiarem, sectatorem bonorum operum.

RELUXIT nobis immenso Dei beneficio, verbum illud gratiæ, lucis, & omnis

H 5 con-

MEDICINA

consolationis. Habemus exempla illustra
& plurima in diuinis literis, inexhaustam
Dei erga nos bonitatem, longanimitatē &
clementiā testantia: vnde videre est, quā
non velit Deus, vt perdamur sed vt cōuer-
tamur & viuamus, quā citò deferuescat
illius etiā iustissima ira, quā facilè pœna
quā meruimus, supersedeat, vbi seriò pœ-
nitentiam agentes de emendanda vita co-
gitamus. His, ô fratres, moti & nos ad Deū
in omnibus afflictionibus confugiamus,
ab hoc indefessis precibus contendamus,
vt condonatis clementer peccatis omni-
bus, propter dilectum illum filium suum
Iesum Christum, nos seruare, fouere, tege-
re, consolari, breuiter in omni necessitate
præsenti auxilio adesse dignetur.

2. Reg. 24 DAVID cōiectus in extremū periculum
cū propter ipsius peccatū, pestis sæuitia
septuaginta hominū millia intra dies pau-
culos intercidissent, mox vbi confugisset
ad Deum cōfessus peccatum, orans veniā,
misericordiam Dei implorans, extractoq;
altari in Areuna Iebusæi, holocausta & pa-
cifica obtulisset, Deus propitiatus est ter-
ræ, inquit scriptura, & cohibita est plaga
ab Israel. Huius exēplo & vos fratres cha-
rissimi,

ANIMAE.

rissimi, confitentes peccata, implorate gratiam & misericordiam Dei, offerentes acceptum Deo cordis pœnitentis & contriti sacrificium, aderitq; vobis auxilio suo, nec vnquam vos deseret.

ITIDEM & misso Iona minatur Deus se Niniuen populosissimam & clarissimam urbem euersurum: sed mox vbi ad concionē Ionę pœnitentiã egissent Niniuitæ, misertus eorū Deus culpa cōdonata, supplicium remisit. Horum exemplū imitandum proponite fratres. Ne diffidatis Dei misericordia, nondū etiã abbreviatū est brachiū Dei. Et vult & potest iuuare nos, modò gratiã oblatam non respuētes, illius auxilium inuocauerimus. Nōne per Paulum palàm testatur & proclamat, se diuitē esse in omnes inuocantes se? Rom. x.

Hoc, quicquid est scripti mei dilecti in Domino fratres, quo imbecille mēbrum ego, vobis reliquis membris, in Domino (quantum per temporis angustiam & affecti corporis valetudinē parū commodam licuit) prodesse volui, boni consulatis etiã atque etiam rogo. Mallem præsens præsentes consolari, si fieri posset. Verùm cū id non liceat, oratione pro vobis pietatis

MEDICINA

tatis & voluntatis meę propensę officia faciam & pensabo. Precor Christum Iesum, medium illum verum & probatissimum, Pharmacopolam omnium affluentissimū, vt hanc Animę Medicinam, è Pharmacopolio suo, hoc est, literarū sacrarum penudiuite, collectam ac cōfectam, in cordibus vestris efficacē esse velit, vt solida fides in vobis crescat, dilectio Dei & proximi flagret, vt in omni cruce patientes sitis, Christi exemplum sedulò imitantes, Christo ad extremum vsq; halitum adhæreatis in spe certa vitę æternę per Christum Iesum donatæ. Amen.

Orate Deum & pro
me misero peccatore.

Libri de Medicina Animę
F I N I S.

RATIO